

Vahvasti pohjoisin

Nannosit davimus

Ohcejoga gieldastrategiija 2035

Sisdoallu

- Ovdasátni
- Doaibmanbirrasa nuppástusat
- Gieldda ruhtadili boahttevuohta
- Višuvdna
- Árvvut
- Strategalaš deattuhussuorggit
- Suvdilis ovdáneapmi
- Njunušprošeavttat
- Ovdduid vuodjima njunušáššit
- Čuovvun ja árvvoštallan
- Čoahkkáigeassu

Ovdasátni

Ohcejoga gieldastrategijjas meroštallat ovttas dan, mo gieldda galgá jođihit ja doalvut ovddosguvlui boahttevaš jagiid áigge. Strategijjas linnjet deattuhussurggiid ja mihtomeriid, maidda gielddas bidjat návcçaid vai eallinfápmu nanosmuvašii. Strategija jođiha gieldda jahkásaš doaimmaid ja ruhtadoalu plánema.

Strategija doaibmabidju lea luohttámušolbmuid ja virgedoalliid oktasaš ovddasvástádus. Strategija vuodđuduvvá sihke árvvoštallamii gieldda dálá dilis, ekonomiija boahttevuodas ja analysii doaibmanbirrasis. Gieldda boahttevuoda plánemii leat oassálastán viidát luohttámušolbmot, iešguđet ahkásaš gielddaolbmot, guovllu fitnodagat ja gieldda bargit. Váimmolaš giitosat buohkaide geat leamašan mielde barggus!

Mii Ohcejogas jáhkit boahttevuhtii ja oktasaš bargamii. Mii leat nannosit davimusat!

Ohcejogas 21.6.2023

Arto Pohjanrinne, váldestivrra ságadoalli

Väinö Guttorm, gielddaráđdehusa ságadoalli

Tanja Lepistö, vs. gielddahoavda

Doaibmanbirrasa nuppástusat

Mii eallit máilmmis, mas buot áššit váikkuhit
nubbi nubbái.

Ohcejoga gielda lea čatnon olles Suoma ja eará
máilmomi ovdáneapmái ja nuppástusaide.

Máilbmi

Pandemijat
Buresveadjima
hástalusat
sturrot

Liigegolaheapmi

Fuolahangori
hedjoneapmi

Digitališuvdna

Stáhtaekonomiija
dássema dárbu

Be-bálvalusat gielddaide 2024

Sámegielalašvuohta

Odđa
mánggadoaimmaguovddážat
Luossabivdogielddus

Ekonomiija vuodđu ragáda

Ruoná sirdáseapmi
ja ođđasis adnin
ekonomija

NATO

Ruošša fallehansohti
ja energijakriisa

Ássiid boarásmuvvan

Heajos ekonomalaš dilli

Ahkeluohkáid smávvun

Stáhtaossodagaid
geahppáneapmi

Ohcejohka

Suopma

Luondu
suvdinnávcca
moallána
Resurssat leat
doarvái

Gávpotluvvan

Stáhtaekonomiija
dássema dárbu

Be-bálvalusat gielddaide 2024

Sámegielalašvuohta

Odđa
mánggadoaimmaguovddážat
Luossabivdogielddus

Gieldda ekonomiija boahttevuohta

Gieldastrategiija válmmaštallamis lea dahkon ekonomalaš geahčadeapmi jagiide 2024–30. Ná sáhttit árvvoštallat strategiija doaimmaid váikkuhusaid ovttas stivrabaji guhkkelabbui.

Gieldda ekonomiija boahttevuoda geahčadeimmet ng. vuodđoluotta ja strategijaluotta geahčanguovllus. Vuodđoluotta mielde árvvoštalandettiin gielddas eai dáhkkošii mearkkašahti ovdánahttindoaimmat, mat nannejit eallinfámu, muhto baicce joatkkašeimmet dálá vuogi mielde. Strategijaluodda fas muitala makkár váikkuhusat strategiija mielde dahkon ođđa doaimmain, maid ulbmilin lea nannet gieldda eallinfámu, livče gieldda ekonomiija boahttevuhtii.

Deattaárvoštallama mielde ng. vuodđoluottain gieldda ekonomiija jorggiha j. 2025 vuollebázan, iige ekonomiija loktan dárkonbaji (2024–30) áigge badjebázan.

Loatnavuođđu geahppu vuollebáhcagis fuolakeahttá ja lea ain allat. Strategijaluottas ekonomiija jorggiha vuollebázan j. 2024, muhto šaddi vearrobođuid geažil ekonomiija goargnu badjebázan manjumustá j. 2028. Dássádaga badjebáza gierdá jahkedási vuollebáhcaga. Loatnavuođđu geahppu, muhto maiddái dán árvvoštallamis lea ain allat.

Čoahkkáigeassun sáhttit dadjat, ahte gieldda gánnehivčii álgit bargat ođastusaid, vai sáhtášii hukset iešráđálaččat ođđa Ohcejoga ja nannosut eallinfámu. Dat gáibida baggu ja ovttasbargama. Mii hálidat leat nannosit davimus ja jáhkit roahkkadit boahttevuhtii!

Nannosit davimus

- Ohcejogas lea buorre eallit, bargat fitnodagaiguin ja bargat
- Mii ovddidit sámegiela ja –kultuvrra eallinfámu
- Mii atnit fuola luonddus, danin go dat dakhá min eallima vejolažžan

Suvdilit ovdáneaddji

Máŋggaárvvot

Mii gáhttet guovllu erenomášvuoda ja máŋggaárvvot servoša, mii gudnejahttá iešguđetlágan kultuvraaid ja olbmuid. Juohke gielddaołmmoš sáhttá dovdat iežas leat oassin ovttaveardáša servosa. Mii atnit fuola ealli sámekultuvras ja ovdánahttit sámegiel bálvalusaid dihtomielalaččat. Mii váldit ealáhusaid ovdánahttimis vuhtii máŋggaárvvotvuoda.

Vejolašvuodđaid láhčči

Min doaibma doarju gielddaołbmuid buresveadjima. Gielda ii nagot bargat visot okto, muho mii dárbbasat guimmiid, vai barggu oažjun buorrána ja searvvušvuhta ja oasálašvuhta nanusmuvvet. Mii fállat ain buoret birrasa fitnodagaide, buoret bálvalusaid ja ovdánahttit ássama čovdosiid. Oadjebasvuoda dovdu lea min nákca maiddái boahttevuodás.

Vásttolaš

Min gielda lea rabas, čađačuovgi ja vásttolaš iežas doaimmain. Mii doaibmat mearredidolaččat ja nu ahte min doaimma lea vejolaš einnostit. Mii leat vásttolaš bargoaddi ja luohtehahti ovttasbargoguoibmi. Mii atnit fuola gielddaołbmuid ovdduin. Mii guldalit gielddaołbmuid dárbbuid ja doaivagiid ja dahkat oassálastima mearrádusdahkamii vejolažžan. Mii dikšut iežamet ruhtadoalu vásttolaččat ja nu ahte iešguđetlágan áššit váldojít ovddalgihtii vuhtii.

Strategalaš deattuhussuorggit

- Fitnodagaide miehtemielat Ohcejohka
- Turisma, mii stuorru suvdilit
- Buorre eallit Ohcejogas
- Gienda lea vásttolaš doaibmi

Fitnodagaide miehtemielat Ohcejohka

Mii ráhkadit gildii doaibmanbirrasa, mii lea fitnodagaide miehtemielat ja ovddalgihtii einnosteamis. Mii dovdat fitnodagaimet dárbbuid ja láhčcit vejolašvuodžaid odđa fitnodatdoibmii ja ovttasbargui. Mii fuolahat das ahte árbevirolaš sámealáhusaid eallinfápmu seailu nanusin. Geasuhit aktiivvalaččat gildii odđa fitnodagaid ja fállat doarjaga fitnodaga álgomuttuide. Odasmahttít fitnodatbálvalusaid. Čeahpes bargofámu gávdnon lea min oktasaš viggamuš.

Joksanmearit

- Gielda láhčá saji suvdilis ealáhusaide
- Gielddas leat doarvái resurssat fitnodagaid rávvemii ja bálvalusaide fitnodatdoaimma iešguđet muttuide
- Ovdánahttit ovttasbarggu Norggain iešguđet doaibmasurggiin ja buoridit fitnodagaid vejolašvuodžaid rádjegávpái
- TE-bálvalusat ovttastahttojit beaktilit gieldda doaimmaide bálvalit guovllu barggolašvuoda ja fitnodatdoaimma
- Gieldda eananpolitikhkka, lávven, lobiid mieđiheapmi ja mearrádusat duvdet ealáhusaid, ássama ja astoáiggedoaimmaid
- Ovddidit gieldda nuoraid čehppodaga ovdánahttima guvlui dehálaš doaibmasurggiin, dego omd. turismas ja boazodoalus
- Doarjut fitnodagaid ja bargiid bisánit gildii

Turisma, mii stuorru suvdilit

Hukset suvdilis turismmas gieldda oðða geaðgejuolaggi, mii vuodđuduvvá dasa ahte iešguđet ealáhusat sáhttet doaibmat bures báldalágaid. Ovddidit turismma mán̄gasuorggat vuogi mielde. Guovllu olahahtivuoda buorideapmi gullá min ovdogohcima njunnošii. Mii hálidat leat suvdilis ja vásstolaš turismma mállegielda, mas lea buorre ássat ja eallit. Turisma fállá boahttevuodas oðða bargosajiid ja bálvalusaid, riegádahttá oðða fitnodatdoaimma ja nanne gieldda ekonomiija.

Joksanmearit

- Ovddidit suvdilis turismma birrajagáš doaimma ja guovllu beaggima geasuheaddji mátkeguovlun.
- Gieldda eananpolitikhkain ja lávvemiin doarjut idjadankapasitehta stuorruma
- Ráhkadir ja bidjat johtui turismma Master Plan
- Ovdánahttit mánggabeadagit sihkkelastinturismma
- Plánet ja ollašuhttit Luossaguovddáža
- Ráhkadir geinnodagaid geasse- ja dálveatnui ja ovdánahttit doaibmamálle dálvegeinnodagaid dikšumii
- Ovdánahttit ja čavddásmahttit ovttasbarggu guovddáš čanastatjoavkkuigun
- Ovdánahttit gáiddusbargovejolašvuodaid ee. sajiid ordnemiin

Ohcejogas buorre eallit

Mii leat guovlun geasuhanfámolaš ja min gielddas lea buorre eallit, bargat fitnodagaiguin ja studeret. Mii fállat ain buoret bálvalusaid ja ovánahttit astoágge aktivitehtaid. Máŋgaaárvvotvuhta ja oadjebasvuoda dovdu leat min givrodagat. Min oahpahus ja árrabajásgeassin sáme- ja suomagillii leat buorre dásis. Mii ovddidit aktiivvalaččat vistehuksema ja olahahttivuoda. Mii doaibmat aktiivvalaččat ovdogohcimiin, vai sáhttit dorvvastit sode-lagašbálvalusaid ja eiseválddiid bálvalusaid. Doarjut goalmmát sektora, mii iežas oasil ovdánahttá guovllu eallinfámu ja gieldda olbmuid buresveadjima.

Joksanmearit

- Ovddidit gielddaolbmuid dearvasvuoda ja buresveadjima ja maiddai astoiggebálvalusaid iešguđet ahkásacčaide.
- Mii hukset boahttevuoda, mas Ohcejogas leat ain mánát ja nuorat. Márkanastit gieldda ođđa májggadoaimmadáluid dorvolaš ja allakvalitehta ja dorvolaš báikin bargo-, bajásšaddan- ja oahpahusbáikin.
- Ráhkadir ássama ovdánahttinprográmma, mas ohcat aktiivvalaččat priváhta vistehuksejeaddjiid
- Doarjut aktiivvalaš oamasteaddjijođihemiin ássama dási buorráneami gieldda láigovisttiin
- Nannet gieldda gulahallama ja márkanastima vai geasuhanfápmu lassána
- Aktiveret goalmmát sektora ja ovdáneami ássiid dárbbuid vuodul, mii lasiha giliservošiid buresveadjima ja oasálašvuoda.
- Ovdánahttit sámi giellaguovddáža doaimma ja sámegiel bálvalusaid fálaldaga
- Ovdánahttit Ohcejoga sámelogahaga doaimma omd. nu, ahte duppal- ja golmmadutkkusvejolašvuohta dahkko májggabealatleabbun.
- Ovdánahttit dutkamuš- ja innovašuvdnaovttasbarggu allaskuvllaiguin ja dutkamušlágádusaiguin, ovddidit iešguđetlágan skuvlema hámiid ja fitnodagaid ja oahppolágádusaid skuvlenovttasbarggu.

Gienda doaibmá vásttolaččat

Mii doaibmat rabas, čađačuovgi ja vásttolaš vugiin. Mii dikšut iežamet ekonomija ja opmodaga vásttolaččat ja ovddalgihtii plánemiin. Mii leat geasuharfámolaš bargoaddi, sihkkarastit bargguideamet dikšumii doarvái bargoveahkanávcçaid ja čehppodaga. Min bálvalusat buvttaduvvojít beaktilit ja olahahti vugiin. Gielddaolmmoš lea min áššehas – mii buoridit áššehasbálvalussamet ja gielddaolbmuid oassálastinvejolašvuodenaid. Mii leat luohtehahti ja miela miel ovttasbargoguoibmi. Min doaibma ovddida suvdilis ovdáneami ja buresveadjima.

Joksanmearit

- Ovdánahttit gieldda jođiheami, hoavdabarggu ja bargiid buresveadjima ja čehppodaga
- Ávkkástallat buorebut digitaliserema vejolašvuodaid gieldda hálldahusa ovdánahttimis
- Fitnodoiba eanet strategalaš go ovdal. Fitnuiguin doarjut gieldastrategiija ollašuvvama.
- Joatkit gieldda gulahallama ja čanastatjoavkoovttasbarggu ovdánahttima
- Buoridit bálvalusaid olahahttivuođa ja áššeħasbálvalusa kvalitehta suoma- ja sámegilli
- Buoridit gieldda giddodatopmodaga ortnega, dikšuma, bajásdoallama ja energijabeaktilisvuodja
- Doarjut aktiivvalaš oamasteaddjibagademiin gieldda giddodatfitnodaga doaimma ja bohtosa buorideami
- Ovdánahttit gieldda riskkaid hálldašeami ja háhkanmáhtu
- Ráhkadir dálkkádatplána mañimustá čuovvovaš stivrabaji álggus

Suvdilit ovdáneaddji

Suopma lea čatnasan ovddidit ON:id suvdilis ovdáneami ulbmiliid. Gielldat leat guovddáš doaibmit dán mihttomeari ollemis.

Mii eallit Ohcejogas soabalaččat birrasiin ja ovddidit ekonomalaš ja sosio-kultuvrralaš suvdilisvuoda.

Ohcejoga gielda lea čatnasan Lappi suvdilis ovdáneami ulbmiliidda ja figgá vástidit ON ulbmiliidda ee. dáid vugiiguin.

Suvdilit ovdáneaddji

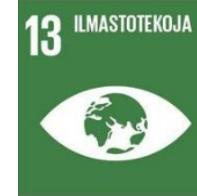
Ovddidit sámegielaid, -kultuvrra ja sámegiel oahpahusa ovdáneami.

Gieldda giddodagaid energijadivodeamit.

Ovddidit birrasii lunddolaš ealáhusaid ovdáneami ja nuoraid barggu oažzuma dain. Ovdánahttit gieldda bargosearvvušin.

Ovdánahttit TKI-ovttasbarggu allaskuvllaiguin ja dutkamušlágádusaiguin

Ráhkadir gieldda dálkkádatplána. Ovdánahttit odđa lagašgeinnodagaid ja ollašuhttit ássama ovdánahttinprográmma.

Doarjut gieldda bargiid čehppodaga ovdánahttima. Fállat gielddaolbmuide suvdilis ovdáneami rávvema iešguđet surgiin. Ovdánahttit čehppodaga almmolaš háhkamiin.

Turismma Master Plan ollašuhttin. Luossaguovddáža ovdánahttin.

Doarjut árbevirolaš sámealáhusaiguin bargama nuppástuvvi birrasis.

Gieldda dálkkádatprográmma ráhkadeapmi. Turismma Master Plan johtui bidjan. Gulahallama lasiheapmi iešguđet ealáhusaid gaskka. Ain ovdánahttit ovttasbarggu norgalaččaiguin.

Allaskuvlahárjehallama ovdánahttin. Doarjut vejolašvuđa bargat árbevirolaš sámealáhusaiguin nuppástuvvi birrasis. Gieldda giddodagaid energijadivodeamit.

Njunušfitnut

- Fitnut, maid bokte ollašuhttit turismma Master Plan
- TE 24-ođastus
- Luossaguovddáš
- Stuorra digilávki, mii doarju gieldda hálddahusa
- Giellagárdi-giellaguovddáža ovdánahttin
- Ássanvisttiid buvttadeami ovdánahttin

Ovdovuodjima njunnošat

- Čeahpes bargiid gávdnon
- Stáhtadoarjja ássanvistehuksemii
- Olahahttivuoda ovdánahttin
- Deanu luossabivdogildosa ekonomalaš kompenсаšuvdna
- Sámegiel gáiddusoahpahusa dahkan bissovažžan
- Sode-lagašbálvalusaid dorvvasteapmi
- Geahppajohtolaga geinnodagat
- Meahcceráđđehusa eananpolitikhka
- Stáhtaossodatođastus

Čuovvun ja árvvoštallan

Gieldastrategiija bagada gieldda jahkásaš doaimma ja ruhtadoalu plánema. Gieldda jahkásaš ruhtadoallo- ja doaibmaplánat vuodđuduvvet lagi 2024 rájes gieldastrategiija strategalaš deattuhussurggiid doaibmabidjui. Jahkásaš ruhtadoalloloahpademiin árvvoštallat doaibmabijuid ollašuvvama strategiija mielde. Ruhtadoalloloahpaheapmái lasihuvvovit odđa čuovvunmihttárat:

- Gieldda ássiid mearri stuorru lagi 2022 ektui
- Gildii registrerejuvvon fitnodagaid mearri lea lassánan 12/2022 dili ektui
- Gieldaekonomiija vuollebáza ii mana badjel čoggon badjebáhcaga j 2023–27
- Gieldda vealgi/ássi unnu plánejuvvon láhkai
- Bargoburesveadjin árvvoštallo válljejuvvon mihttáriin jahkásacčat ja boadus ovdána strategijabaji áigge
- Eretorrumat buohcuvuoda dihtii geahppánit dárkonabajis 2023–2027

Čoahkkáigeassu

Višuvdna

- Nannosit davimus

Árvvut

- Máŋggaárvvot, vejolašvuodaid láhčči, vásttolaš

Strategalaš deattuhussuorggit

- Fitnodagaide miehtemielat Ohcejohka
- Turisma, mii stuorru suvdilit
- Buorre eallit Ohcejogas
- Gielda lea vásttolaš doaibmi

Ohcejoga gielda | Utsjoen kunta | www.utsjoki.fi

Luossa 1a, 99980 Ohcejohka/Utsjoki | PB/PL 41, 99981 Ohcejohka/Utsjoki
tel. +358 40 188 6111 | puh. 040 188 6111